

Banking and Financial Crises

Παραδοσιακή Νομισματική Πολιτική (Μοντέλο IS-LM)
Conventional Monetary Policy (IS-LM Model)

Παραδοσιακή (conventional) νομισματική πολιτική

- ▶ Στα βιβλία
- ▶ Στην πράξη

IS-LM μοντέλο

- ▶ IS: Ισορροπία στην αγορά αγαθών

- ▶
$$Y = C + I(r) + G - T$$

- ▶
$$dI/dr < 0$$
: r το κόστος της επένδυσης

- ▶ IS αρνητική κλίση: $\uparrow r \rightarrow \uparrow$ κόστους δανεισμού $\rightarrow \downarrow I \rightarrow \downarrow Y$

- ▶ LM: Ισορροπία στην αγορά χρήματος

- ▶
$$M^s = M^d(Y)$$

- ▶ $dM^d/dY > 0$: η ζήτηση χρήματος αυξάνεται όταν αυξάνεται το εισόδημα

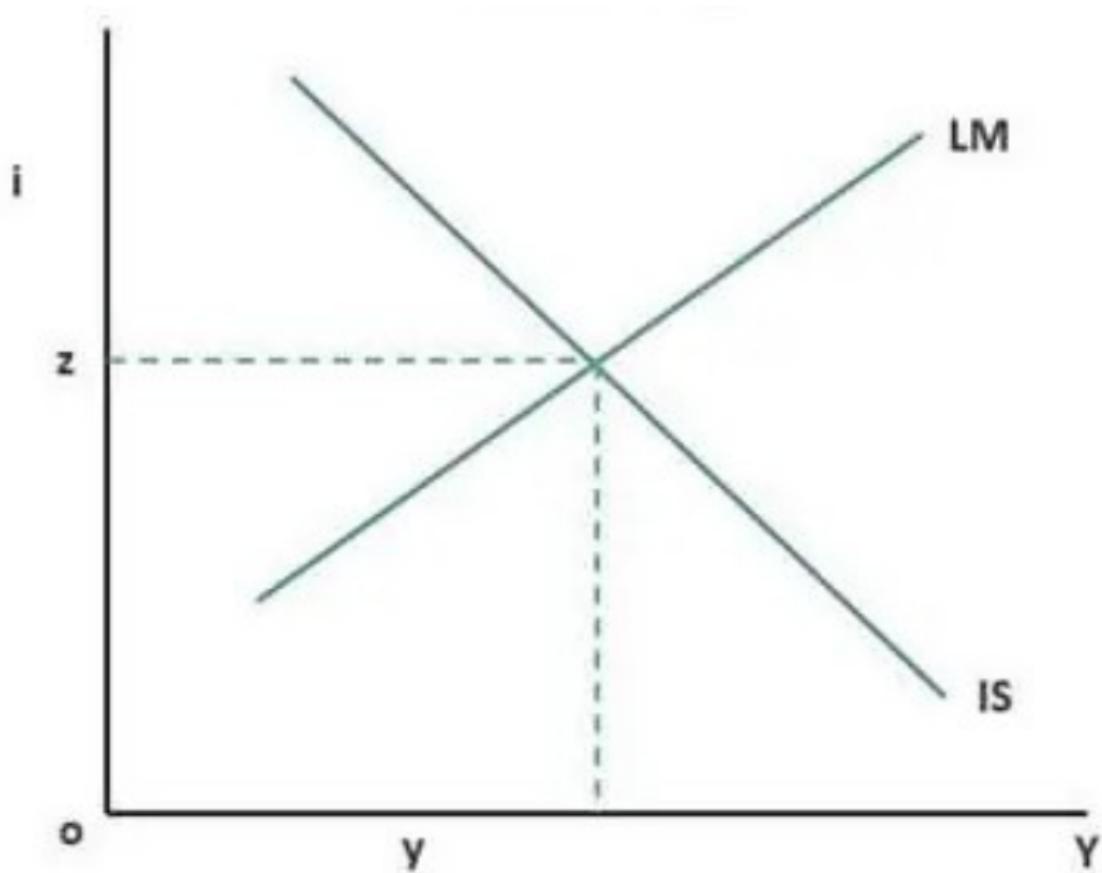
- ▶ LM θετική κλίση: $\uparrow Y \rightarrow \uparrow M^d \rightarrow \uparrow r$ (με σταθερή προσφορά χρήματος)

- ▶ Ισορροπία στην οικονομία

- ▶ Τομή IS και LM

- ▶ Καθορίζει εισόδημα και επιτόκιο ισορροπίας

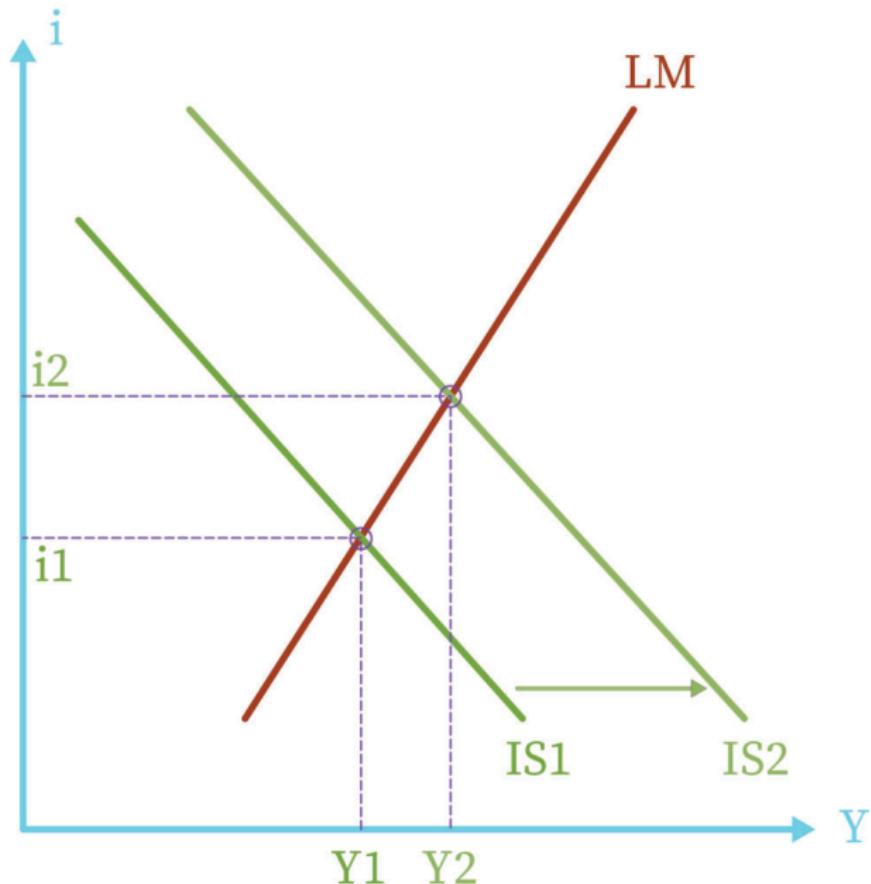
IS-LM ισορροπία

Δημοσιονομική πολιτική

- ▶ Μέτρα σχετικά με καθαρές δημόσιες δαπάνες (G-T)
  - ▶ Δημόσια έργα (infrastructure, roads)
  - ▶ Δαπάνες υγείας (Obamacare)
  - ▶ Φόροι (tax refunds or increases)
  - ▶ Μισθοί και συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων
- ▶ Σε περιόδους μειωμένου Y (κρίση, ύφεση), επεκτατική πολιτική
  - ▶ $\uparrow G \rightarrow \uparrow Y \rightarrow \uparrow M^d \rightarrow \uparrow r$
- ▶ Αντίθετο: περιοριστική πολιτική, λιτότητα, μνημόνια
  - ▶ $\downarrow G \rightarrow \downarrow Y \rightarrow \downarrow M^d \rightarrow \downarrow r$

Επεκτατική δημοσιονομική πολιτική

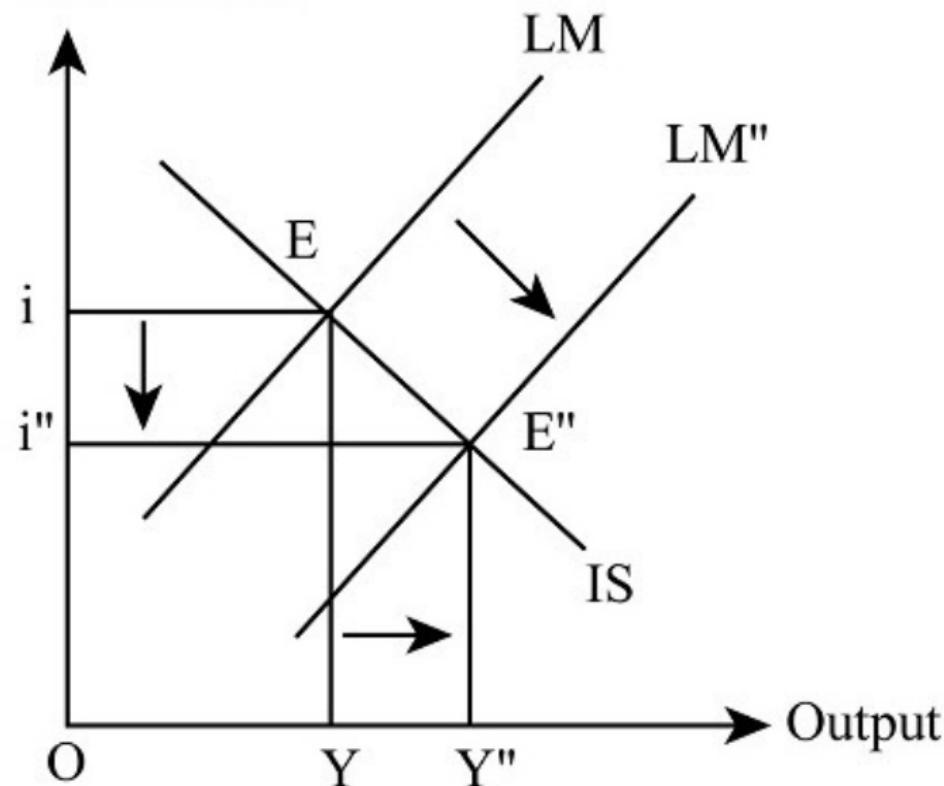

Νομισματική πολιτική

- ▶ Μεταβολές προσφοράς ή ποσότητας χρήματος (M_s)
  - ▶ Από την Κεντρική Τράπεζα
- ▶ Σε περιόδους μειωμένου Y ή/και χαμηλού πληθωρισμού, στόχος η ενίσχυση της ζήτησης μέσω επεκτατικής πολιτικής
  - ▶ $\uparrow M_s \rightarrow \downarrow r \rightarrow \uparrow I \rightarrow \uparrow Y$
- ▶ Αντίθετα, σε περιόδους υψηλού πληθωρισμού, στόχος η μείωση ζήτησης μέσω περιοριστικής πολιτικής
  - ▶ $\downarrow M_s \rightarrow \uparrow r \rightarrow \downarrow I \rightarrow \downarrow Y$

Επεκτατική νομισματική πολιτική

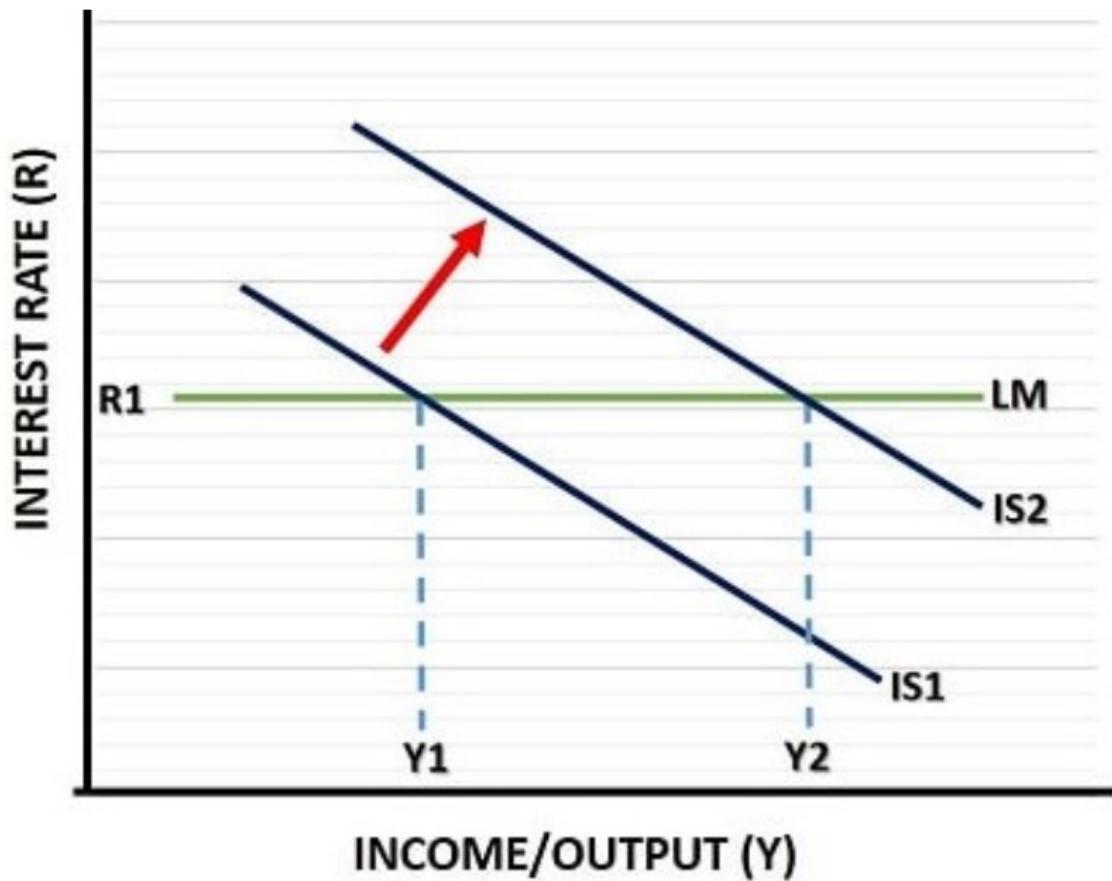
Interest Rate

Παγίδα ρευστότητας (liquidity trap)

- ▶ LM οριζόντια → νομισματική πολιτική δε λειτουργεί, ενώ δημοσιονομική πολιτική μεγίστως αποτελεσματική
- ▶ Όταν η LM οριζόντια σε ύψος επιτοκίου μηδέν, τότε παγίδα ρευστότητας στο zero lower bound (ZLB)
- ▶ Παραδοσιακή νομισματική πολιτική δεν μπορεί να μειώσει περαιτέρω τα ονομαστικά επιτόκια
- ▶ Στροφή σε μη παραδοσιακή νομισματική πολιτική

Πολιτική στην παγίδα ρευστότητας

Νομισματική πολιτική στην πράξη

- ▶ Όλες οι κεντρικές τράπεζες στοχεύουν στον έλεγχο του πληθωρισμού
  - ▶ Πιο αυστηρό κριτήριο: στόχος πληθωρισμός 2% (ΕΕ)
  - ▶ Λιγότερο αυστηρό: μέσος όρος πληθωρισμού περίπου 2% (ΗΠΑ)
- ▶ Πιστωτικό κανάλι νομισματικής πολιτικής
  - ▶ Δεν λειτουργεί μέσω εκτύπωσης χρήματος, αλλά μέσω ελέγχου επιτοκίων
  - ▶ Συγκεκριμένα, το πολύ βραχυπρόθεσμο επιτόκιο (federal funds rate, FFR): επιτόκιο διατραπεζικού δανεισμού για δάνεια μια μέρας
  - ▶ $\uparrow r \rightarrow \uparrow$ κόστος δανεισμού $\rightarrow \downarrow I \rightarrow \downarrow$ παραγωγή $\rightarrow \downarrow$ ζήτηση $\rightarrow \downarrow Y$ (slowdown)
- ▶ Παράδειγμα, Fed 2008
  - ▶ Άνοιξη 2008, Fed μείωσε FFR από 5.25 σε 2%, και μέχρι 12/08 στο μηδέν
  - ▶ Fed επίσης ανακοίνωσε ότι FFR θα παραμείνει χαμηλό για μεγάλο διάστημα (διαφάνεια, forward guidance)
- ▶ Επιπρόσθετα μέτρα σε περιόδους κρίσεων
  - ▶ Unconventional νομισματική πολιτική

Χρηματοπιστωτική ελεγκτική πολιτική (financial regulation)

- ▶ Μικροπροληπτική (microprudential)
  - ▶ Μεμονωμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε καλή κατάσταση
  - ▶ Καλής ποιότητας ίδια κεφάλαια
  - ▶ Ασφαλή πορτοφόλια
  - ▶ Όχι υπερβολική ανάληψη ρίσκου
- ▶ Μακροπροληπτική (macroprudential)
  - ▶ Ολόκληρο το σύστημα
  - ▶ Πώς ρίσκο ή προβλήματα σε ένα μέρος του συστήματος επηρρεάζουν τα άλλα μέρη
  - ▶ Έλεγχος (νέων) συστηματικών ρίσκων